

การศึกษาเรื่อง “ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขหนี้ค้างชำระของเกษตรกรผู้ปลูก ลำไยที่เป็นหนี้กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สาขาป่าซาง จ.ลำพูน” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหา สาเหตุหนี้ค้างชำระของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยที่เป็นหนี้กับ ธ.ก.ส. สาขาป่าซาง จ.ลำพูน 2) เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของเกษตรกรผู้ปลูก ลำไยที่เป็นหนี้กับ ธ.ก.ส. สาขาป่าซาง จ.ลำพูน 3) เพื่อทำแผนแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระอย่างมีส่วนร่วมจากเกษตรกรผู้ปลูกลำไยที่เป็นหนี้กับ ธ.ก.ส. สาขาป่าซาง จ.ลำพูน ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ เป็นเกษตรกร ผู้ปลูกลำไยลูกค้าธ.ก.ส. สาขาป่าซาง จ.ลำพูน ซึ่งมีหนี้ค้างชำระกับ ธ.ก.ส. มากที่สุด รวบรวมข้อมูลจากการทำเวทีชุมชนของ ธ.ก.ส. สาขาป่าซาง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive) เฉพาะลูกหนี้เกษตรกรที่มีหนี้ค้างชำระตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป และมีคุณสมบัติครบตามที่ จะศึกษา มี จำนวนทั้งสิ้น 44 ราย และข้อมูลทุติยภูมิรวบรวมจากฝ่ายสินเชื่อของ ธ.ก.ส. สาขาป่าซาง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบบันทึกการสนทนาที่ได้จากการจัดเวทีชุมชน (Focus group) กับเกษตรกรผู้ปลูกลำไยร่วมกับนักวิชาการ และ เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. เพื่อค้นหาปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระ และจัดทำแผนแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระอย่างมีส่วนร่วม สถิติที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ และ ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษามีดังนี้

1. การศึกษาปัญหา สาเหตุที่ทำให้เกิดหนี้ค้างชำระของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยจาก ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก พบว่า ปัจจัยภายในที่เป็นสาเหตุให้เกษตรกรผู้ปลูกลำไยเป็นหนี้ ค้างชำระกับ ธ.ก.ส. ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกลำไยมีค่าใช้จ่ายในครัวเรือนเพิ่มขึ้นเนื่องจาก การส่งบุตร เรียน ค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน จากการทำเกษตรกรผู้ปลูกลำไย และสมาชิกในครอบครัวเจ็บป่วย มีภาระ ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากหนี้สินอื่น ถูกยึดที่ทำกิน และรายได้จากผลผลิตตกต่ำ ทำให้ต้องเลิกประกอบ อาชีพเกษตรไปประกอบอาชีพอื่น และผลกระทบจากปัจจัยภายนอก พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกลำไยมี

ผลผลิตตกต่ำเป็นผลกระทบจากสภาพดินฟ้าอากาศ เกิดภัยแล้งติดต่อกันหลายปี ทำให้ขาดน้ำรด
ลำไย และต้นลำไยเกิดโรค ความผันผวนทางการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลและนโยบายรัฐบ่อน
ส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจและการตลาด ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกลำไยไม่มีตลาดจำหน่าย
ผลผลิตและไม่สามารถจำหน่ายได้เอง ทำให้รายได้จากการผลิตตกต่ำไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่
เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้

2. แนวทางแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยลูกหนี้ค้างชำระช.ก.ส.
สาขาป่าซาง จ.ลำพูน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกลำไยมีความต้องการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระอย่างมี
ส่วนร่วม โดยกลุ่มที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรเพียงอย่างเดียว มีความประสงค์ฟื้นฟูการเกษตร
(ไม่ต้องการเงินทุน) ร้อยละ 2.27 กลุ่มที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรและประกอบอาชีพอื่น มี
ความประสงค์ขอลดดอกเบี้ย และขยายเวลาชำระหนี้ ร้อยละ 84.09 และกลุ่มที่เลิกประกอบอาชีพ
ทางการเกษตรแต่ประกอบอาชีพอื่น มีความประสงค์ขอลดดอกเบี้ย ขยายเวลาชำระหนี้และฟื้นฟู
การเกษตร ร้อยละ 13.66

3. การจัดทำแผนแก้ปัญหานี้ค้างชำระของเกษตรกรผู้ปลูกลำไยลูกหนี้ค้างชำระ
ของช.ก.ส. สาขาป่าซาง จ.ลำพูน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกลำไยลูกหนี้ค้างชำระช.ก.ส. เลือกแผนการ
แก้ปัญหานี้ค้างชำระอย่างมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 1) แผนฟื้นฟูเกษตรกร มีเกษตรกรผู้ปลูกลำไย
เลือกแก้ไขด้วยแผนนี้ร้อยละ 2.27 2) แผนการฟื้นฟู โดยปรับโครงสร้างหนี้ และให้เงินกู้เพิ่ม มี
เกษตรกรผู้ปลูกลำไยเลือกแก้ปัญหานี้ค้างชำระด้วยแผนนี้ 2 แบบ ได้แก่ (1) แบบฟื้นฟู และปรับ
โครงสร้างหนี้ (ลดดอกเบี้ยและขยายเวลาชำระหนี้) และกู้เพิ่ม ร้อยละ 84.09 (2) แบบฟื้นฟูและปรับ
โครงสร้างหนี้ (ลดดอกเบี้ยและขยายเวลาชำระหนี้) โดยไม่กู้เพิ่ม มีกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไยเลือก
ร้อยละ 13.64 3) แผนส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร จำแนกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มปลูกลำไยลด
ต้นทุน กลุ่มเพาะเห็ด กลุ่มปลูกสมุนไพร กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มจักสาน และกลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า (ร้อยละ
1.63) และ 4) แผนการให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง (ร้อยละ 100.00)

4. การติดตามหลังผลการดำเนินงาน 3 เดือน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกลำไยทุกรายมี
การปรับเปลี่ยนทัศนคติและวินัยการใช้เงิน โดยน้อมนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ปรับการ
ดำเนินวิถีชีวิต และมีความตั้งใจที่จะลดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย โดยคาดหวังว่าจะลดรายจ่ายใน
ครัวเรือนลงได้ และมีรายได้เพิ่มพอเพียงต่อรายจ่ายของครอบครัวและสามารถนำไปชำระหนี้ได้
บ้าง มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน บันทึกรายรับและรายจ่ายของตนเอง และเริ่มทำอาชีพเสริมตามที่
ได้รับความรู้จากแผนส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร

The objectives of this qualitative research were to: 1) investigate problems and causes of unpaid debts of farmers growing longans who owed the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives (BAAC), Pasang branch, Lamphun province; 2) investigate a guideline for solving the problems; and 3) prepare a plan for solving the problems. Informants in this study consisted of 44 farmers growing longans who were clients and debtors of BAAC for more than 3 years, Pasang branch, Lamphun province and they were obtained by purposive sampling. Primary data were obtained from the records of focus group among farmers growing longans, academicians, and BAAC staff. Secondary data were from the credit section of the BAAC, Pasang branch. This was aimed to find out problems, causes of unpaid debts, and guidelines for solving the problems. Obtained data were used as a basis for preparing a plan joined by the farmers for solving the problems. Frequency, percentage, and mean were used for the statistical treatment.

Results of the study revealed the following:

1. Problems and causes of unpaid debts of the farmers arised from internal and external factors; For an internal factors, aried from househole expenses, such as schooling expenses of their children, sickness of them and their family, other debts, their land was confiscated, less revenue from their productions, and change of agricultural occupations. For external factors, aried from effected of climate change, a drought, which were effected to lack of

water, plant diseases and less yields; uncertain of political and government policy, less of market channel, which effected a decrease of revenue while an increase of expenses, Thus, this resulted in why they could not pay for their debt.

2. With regards to guidelines for solving the problems, it was found that the farmers needed to solve the problem of unpaid debts. Only 2.27 percent wished to do only agricultural occupations and to rehabilitate agriculture (capital was not needed). Most of them (84.03 percent) did agricultural occupations together with other occupations. They also wished the bank to decrease the interest rate and expand the time for debt payment. Only 13.66 percent shifted to do other occupations and they wished the bank to decrease the interest rate as well as the expansion of the time for debt payment and agricultural rehabilitation.

3. The farmers chose a participatory plan for solving the problem of unpaid debts which comprised the following: 1) the plan for agricultural rehabilitation (2.27 percent) 2) the plan for agricultural rehabilitation and the adaption of debt structure, two type of these were: (1) rehabilitation and adaption of debt structure with need some amount of money (84.09 percent) (2) rehabilitation and adaption of debt structure but no need for loan (13.64 percent) (3) a plan for the promotion of agriculture knowledge; consisted of 6 groups such as, longan growing group, mushroom growing group, herb growing group, chicken breeding group, interwoven group and tailor group (1.63 percent) and (4) a plan for the provision of knowledge on sufficiency economy (100 percent).

4. After implementing for 3 months, the study found that, all of longan farmers adjusted their attitude and were strict on their expenses which were application of sufficiency economy philosophy on their life. They expected to decrease their luxury expenses and increase their revenue by doing other occupations that they learned from the plan for the promotion of agricultural knowledge. All of them had a household account pass book for recording their revenue and expenses.